

Vesna Zorić
matičarka 1. razine
Etnografski muzej
10000 Zagreb

Zagreb 3. srpanj 2014.

Izveštaj o akciji izuzimanja i spašavanja građe u poplavljenim područjima Hrvatske

(Gunja, Rajevo selo, Račinovci, Posavski Podgajci 23.-25. lipnja 2014.)

O potrebi odlaska u poplavljena područja obavijestila me je 20. lipnja 2014. g. Višnja Zgaga, ravnateljica MDC-a i koordinatorica Vijeća matičnosti i Vijeća sustava muzeja. Na terensku ispomoć kolegama krenule smo 23. lipnja u sastavu: Višnja Zgaga, Iva Validžija, tajnica Vijeća matičnosti iz MDC-a, te Ljiljana Vilus-Japec, viša preparatorica za tekstil i Vesna Zorić, muzejska savjetnica iz EMZ.

Pri dolasku na teren običen je Zavičajni muzej „Stjepan Gruber“ u Županji, Gunja, Račinovci i Rajevo Selo. Građa, uglavnom etnografska, koja je prikupljena tijekom dva prethodna tjedna privremeno je smještena u prostoru knjižnice i kud-a „Graničar“ u Gunji. U akciji spašavanja etnografske baštine uključeni su svi muzeji Muzejske udruge istočne Hrvatske koji sukladno svojim mogućnostima privremeno upućuju na terensku ispomoć etnologe, restauratore i preparatore. Prilikom našeg boravka na terenu su na ispomoći bile kolegice i kolege iz Vukovara, Osijeka, Slavenskog Broda i Županje.

Što se tiče vrste građe, najveći dio odnosi se na kućni inventar seoskih prostora (ormari, police, kreveti, kolijevke, kuhinjski pribor, poljoprivredne i tekstilne alatke i manjim dijelom tekstilije – posteljno rublje, posoblje, dijelovi nošnje). Radi se o građi koja je nađena na tavanima kuća koje su mahom predviđene za rušenje jer su izrađene od čerpića, a veći dio je izvučen iz hrpa koje su namijenjene za smeće. Svaki se predmet fotografira i dokumentira brojem kuće ispred kojih su nađeni i imenom vlasnika ukoliko je poznato. Dakle, radi se o predmetima koji nisu pod zaštitom ali su potencijalni dio fundusa budućeg Muzeja Cvelferije. Zaštićeni fundus županijskog muzeja „Stjepan Gruber“ je ravnateljica Janja Juzbašić na vrijeme evakuirala u prostore Gradskog muzeja Vukovar.

U crkvi Sv. Ivana Krstitelja u Račinovcima izuzet je crkveni tekstil koji se namjeravao baciti i s popisom predan Veniji Bobnjarić Vučković, voditeljici Restauratorskog centra Ludbreg.

Tijekom našeg boravka u Gunji pomagale smo u selekcioniranju, čišćenju, pranju (s obzirom da se primarna zaštita svodi na uklanjanje blata), dokumentiranju i deponiranju nađenih predmeta. Tekstilni predmeti koje smo donijele u Radionicu za tekstil Etnografskog muzeja u Zagrebu (popis i fotografije u prilogu) trenutno su u fazi obrade – ispiranje, dezinfekcija u alkoholu, mokro čišćenje...Odvijaju se i konzultacije sa stručnjacima Restauratorskog zavoda i Tekstilno tehnološkog fakulteta radi što kvalitetnije zaštite i obrade.

Prema molbi Janje Juzbašić, ravnateljice Zavičajnog muzeja „Stjepan Gruber“ iz Županje i koordinatorice terenskog rada u poplavljenim područjima, za pomoć u nabavi polica i

priručnog inventara za pohranjivanje građe, uputila sam dopis muzealcima i etnologima za njihovo uključivanje u pomoći. Etnografski muzej je darovao dvije police većeg formata a Hrvatsko etnološko društvo odredilo je 2.000,00 kuna za police manjih dimenzija. Za sljedeći tjedan organiziram ponovni odlazak u Gunju s obzirom da su osposobljeni novi prostori u koje će se građa seliti i dokumentirati.

Vesna Zorić

muzejska savjetnica, EMZ